

A MAB akkreditációs elvárásai, SZAKMAI BÍRÁLATI SZEMPONTJAI (SzBSz) felsőoktatási szakképzés (Fsz) indításának véleményezésében

Jogszabályi háttér:

A MAB a szakképzés indítása szakmai bírálati szempontjainak (SzBSz) összeállításánál kiindulási alapként tekinti a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nftv.) vonatkozó, e törvény rendelkezéseit végrehajtási rendelete, a 87/2015. Korm. rend. (Nftv. vhr.) 21. § (1) és (5) pontja előírásait, illetve a 230/2012. Korm. rend., különösen a 12. § (4) pontjában foglaltakat¹, valamint a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet („új KKK” rendelet) vonatkozó előírásait.

A FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉST ILLETŐEN HASZNÁLT FOGALMAK ÉRTELMEZÉSE

<p>feladatprofil²: a felsőoktatási szakképzettséggel ellátható legjellemzőbb tevékenység, feladatkör, munkaterület. (tartalmát lásd az adott KKK 4. pontjában és 7. (A felsőoktatási szakképzés célja) pontjában.)</p>
<p>a szakképzés szerkezete³: a felsőoktatási szakképzés az alábbi modulokból épül fel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - valamennyi felsőoktatási szakképzés közös (kompetencia) modulja legfeljebb 12 kreditértékben; (tartalmát lásd a 18/2016. EMMI rendelet 2. mellékletében) - képzési terület szerinti közös modul legfeljebb 21 kreditértékben, amelyből a képzési ág szerinti közös modul legfeljebb 15 kredit; - a szakképzés modulja, szakirányok esetén a szakirányok szakképzési modulja legfeljebb 87 kreditértékben, amelyből a gyakorlati képzés kreditértéke 30 kredit; a specializáló kreditértéke legfeljebb 15 kredit.
<p>szakmai gyakorlat⁴: a felsőoktatási intézmény vagy az intézmény és a szakmai gyakorlólé hely által közösen meghatározott képzési tevékenység, amelyet a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint a felsőoktatási szakképzési programnak, illetve a szak tantervének megfelelően terveznek, szerveznek és értékelnek.</p> <p>A szakmai gyakorlat célja a szakképzettségnek megfelelő munkahelyen, munkakörben az elméleti és gyakorlati ismeretek összekapcsolása, a szakma gyakorlásához szükséges munkavállalói kompetenciák munkafolyamatokban történő fejlesztése, az anyag – eszköz – technológia ismeretek és gyakorlati jártasságok, valamint a munkafolyamatokban a személyi kapcsolatok és együttműködés, feladatmegoldásokban az értékelő és önértékelő magatartás, az innovációs készség fejlesztése.</p> <p>Felsőoktatási szakképzésben legalább egy félév (legalább 14 hét, ötnapos munkahetekkel) szakmai gyakorlatot kell szakmai gyakorlólé helyen szervezni. A szakmai gyakorlat egybefüggő gyakorlat, amely több részben csak akkor szervezhető meg, ha arról a felsőoktatási szakképzés képzési és kimeneti követelményei – szakmai indokok alapján – úgy rendelkeznek.</p> <p>Részidős vagy távoktatási képzésben szervezett képzés esetén a szakmai gyakorlat legalább 240 óra, amely időtartam alatt legalább három hét gyakorlatot egybefüggően kell megszervezni. A korábbi munkatapasztalat a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint tanulmányi követelmény teljesítéseként elismerhető.</p> <p>A szakmai gyakorlat követelményeit a felsőoktatási szakképzés KKK-ja határozza meg</p>

¹ 230/2012. Korm. rend. 12. § (4) A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság a felsőoktatási szakképzési programról készített szakértői véleményében azt vizsgálja, hogy a felsőoktatási intézmény felsőoktatási szakképzési programja összhangban van-e a képzési és kimeneti követelményekkel, a szakképzettség szakmai kompetenciái megfelelnek-e a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott kompetencia területek szerinti követelményeknek, a szakmai gyakorlat követelményei megfelelnek-e a szakképzettség feladatprofiljának.

² Ld. 230/2012. Korm. rend. 4. §

³ Ld. 230/2012. Korm. rend. 5. § (1)

⁴ Ld. 230/2012. Korm. rend. 6. § (1) (2) (3), 3. § (1)

A SZAKKÉPZÉS TARTALMA

(A jogszabályban (230/2012. Korm. rend.) írtakat aláhúzott bold betűk jelölik)

Elvárás az intézmény által kidolgozott szakképzési program összhangja a vonatkozó képzési és kimeneti követelményekkel (KKK):

1. Az intézmény által kidolgozott szakképzési program moduláris **tantervében**
  - a főbb modulok az **előírt kredit-tartományokban** legyenek
  - a szak jelzett **orientációjával⁵ összhangban** lévő mértékű legyen a **gyakorlati képzés**
  - a képzési terület szerinti továbbtanulás esetén **beszámítandó kreditek** száma az előírt (minimum **30** kredit) legyen, a beszámíthatónak jelzett ismeretek illeszkedők legyenek az adott alap vagy osztatlan szakba, a tantárgyi programjuk alapján a beszámításuk a kreditátviteli előírásoknak⁶ feleljenek meg.
2. A modulok **tantárgyi programjai** (a tantárgyleírások és a megadott szakirodalmak alapján) **az előírt** képzési célnak és **kompetenciaelemeknek megfelelően** biztosítsák a **szakképzettség szakmai kompetenciáinak** (tudás, képesség) a hallgatók általi **elérését** az adott képzési időn belül megvalósíthatóan.
3. A **szakmai gyakorlat** szervezése az előírtak⁴ szerint történjen, **szakmai követelményei feleljenek meg a szakképzés feladatprofiljának.**
4. A **számonkérési módszerek**, a **záróvizsga** legyenek alkalmasak a valós hallgatói tudás és teljesítmény mérésére, a megkívánt kompetenciák megszerzésének ellenőrzésére, az elsajátítás mértékének megítélésére.
5. Amennyiben az adott KKK azt előírja – a felsőoktatási szakképzésre történő **felvétel speciális feltételei** feleljenek meg az előírtaknak.
6. Amennyiben az adott KKK azt előírja – **az idegen nyelvi és szaknyelvi követelmények** feleljenek meg az előírtaknak.

⁵ A 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet "4. § Az alap- és mesterképzési szakokon, felsőoktatási szakképzésekben a szak, szakképzés orientációja a képzési program jellege alapján lehet:

a) kiemelten elméletigényes, amelyben a gyakorlati jellegű ismeretátadáshoz képest az elméleti jellegű ismeretátadás aránya 70–80 százalék,
b) elméletorientált, amelyben a gyakorlati jellegű ismeretátadáshoz képest az elméleti jellegű ismeretátadás aránya 60–70 százalék,
c) kiegyensúlyozott, amelyben a gyakorlati jellegű ismeretátadáshoz képest az elméleti jellegű ismeretátadás aránya 40–60 százalék;
d) gyakorlatorientált, amelyben az elméleti jellegű ismeretátadáshoz képest a gyakorlati jellegű ismeretszerzés aránya 60–70 százalék,
e) kiemelten gyakorlatigényes, amelyben az elméleti jellegű ismeretátadáshoz képest a gyakorlati jellegű ismeretszerzés aránya 70–80 százalék."

⁶ Nftv 49. § (5) Egy adott ismeretanyag elsajátításáért egy alkalommal adható kredit. A kreditismerés – tantárgy (modul) előírt kimeneti követelményei alapján – kizárólag a kredit megállapításának alapjául szolgáló tudás összevetésével történik. El kell ismerni a kreditet, ha az összevetett tudás legalább hetvenöt százalékban megegyezik. A tudás összevetését a felsőoktatási intézmény e célra létrehozott bizottsága (a továbbiakban: kreditátviteli bizottság) végzi.

(6) A kreditátviteli bizottság az előzetesen megszerzett tudást, munkatapasztalatot – e törvényben, valamint kormányrendeletben meghatározottak szerint – tanulmányi követelmény teljesítéseként elismerheti.